

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2017 - 2020

Hyvinvoinnin edistämisen johtaja Heli Norja Kansalaistoiminnan aktivointiyksikkö

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi ja lastensuojelun järjestämiseksi ja kehittämiseksi kunnan toimintaa koskeva suunnitelma. Vuoden 2008 alussa voimaan tulleen lastensuojelulain 12 §:n mukaan suunnitelma hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan vähintään kerran neljässä vuodessa. Suunnitelma on otettava huomioon kuntalain (365/1995) 65 §:n mukaista talousarviota ja -suunnitelmaa laadittaessa.

Suunnitelman sisältöä ohjaa lastensuojelulaki sekä oppilas- ja opiskeluhuoltolaki. Suunnitelman sisältö on laaja-alainen ja koskee lapsen ja nuoren kasvuoloja, niiden epäkohtien ehkäisemistä, vanhemmuuden tukea sekä lasten ja nuorten palveluja.

Lastensuojelulain 12 §: n mukaisesti suunnitelman sisältää suunnitelmakaudelta seuraavat tiedot:

1. Lasten ja nuoren kasvuoloista sekä hyvinvoinnin tilasta
2. Lasten ja nuorten hyvinvointia edistävästä sekä ongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista
3. Lastensuojelun tarpeesta kunnassa
4. Lastensuojeluun varattavista voimavaroista
5. Lastensuojelulain mukaisten tehtävien hoitamiseen käytettävissä olevasta lastensuojelun palvelujärjestelmästä
6. Yhteistyön järjestämisestä eri viranomaisten sekä lapsille ja nuorille palveluja tuottavien yhteisöjen ja laitosten välillä sekä
7. Suunnitelman toteuttamisesta ja seurannasta

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 12 §:n mukaan Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan on kirjattava:

1. opiskeluhuollon tavoitteet ja paikallisen toteuttamistavan keskeiset periaatteet;

21.02.2018

8 §

2. arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta, käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista ja avustajapalveluista sekä tuki- ja erityisopetuksesta;
3. toimet, joilla vahvistetaan yhteisöllistä opiskeluhoitoa ja opiskelijoiden varhaista tukea;
4. tiedot suunnitelman toteuttamisesta, seurannasta sekä opiskeluhuollon laadunarvioinnista

Kuopion lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman avulla varmistetaan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia edistävän toiminnan tavoitteellisuus ja pitkäjänteisyys. Tavoitteena on Kuopion kaupungin strategia vuoteen 2030 päämäärän mukaisesti "paras paikka lapsille".

Kuopion lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma löytyy osoitteesta:
<https://www.kuopio.fi/lasten-ja-nuorten-hyvinvointisuunnitelma>

Suunnitelma rakentuu seuraavista eri osista:

Sisällysluettelo

Tiivistelmä

1. Johdanto

2. Lasten, nuorten ja lapsiperheiden kasvuolot ja hyvinvointi,

3. Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia edistävät sekä ongelmia ehkäisevät toimet ja palvelut

4. Lastensuojelu

5. Visio, tavoitteet ja toimenpiteet suunnitelmakaudelle ja

6. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin seuranta ja arviointi

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman pohjana toimivat hyvinvointikertomuksen hyvinvointitavoitteet jotka koskevat lapsia, nuoria ja lapsiperheitä.

Painopisteeksi valittiin **erityisesti kiusaamisen ennaltaehkäisy ja lapsiperheiden voimavarojen lisääminen**; niin sosiaalinen, psyykinen kuin konkreettinen tuki. Lasten ja nuorten perusturvallisuus tulee perheestä ja kun perheessä voidaan hyvin, lapsi ja nuori voi hyvin. Kiusaaminen taas altistaa herkästi mielenterveys- ja päihdehaasteille. Toimenpiteissä ydinajatus on terveyserojen vähentäminen **positiivisen erityiskohtelun** avulla. Vaikuttavuus ajattelun mukaisesti tehokkainta ei ole tarjota kaikille kaikkea, vaan jokaiselle tukea tarpeen mukaan.

Suunnitelman kokoamisessa ovat olleet mukana kaupungin eri viranhaltijat, järjestöjen, yhdistysten, oppilaitosten ja seurakuntien sekä poliisin edustajat.

Vaikutusten arviointi

Liitteenä

Esitys

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää hyväksyä Kuopion lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman ja esittää osaltaan edelleen

21.02.2018

8 §

kaupunginhallitukselle suunnitelman hyväksymistä. Suunnitelma viedään tiedoksi kasvun ja oppimisen sekä perusturva- ja terveyslautakuntiin.

Liitteet

- 1 1459/2018 Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma/Tiivistelmä
- 2 1459/2018 Vaikutusten arviointi

Valmistelija

Eila Nissinen

Sanna Niinimäki

Anja Juutilainen

Juha Parkkisenniemi

puh. +358 44 718 4008

Miia Uotinen

puh. +358 44 718 4066

Antti Kervinen

puh. +358 44 718 4040

Sari Ihalainen

puh. +358 44 718 4018

Säde Rytönen

puh. +358 44 718 2462

Aulis Sarnola

puh. +358 44 718 8420

Henna Lindroos

puh. +358 44 718 2024

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää hyväksyä hyvinvoinnin edistämisen johtajan esityksen.

Päätös

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Säde Rytönen poistui kokouksesta klo 16.37 asian käsittelyn jälkeen.

TIIVISTELMÄ

SUUNNITELMAN TAVOITE

Lasten ja nuorten
hyvinvointisuunnitelman avulla

- ohjataan,
- johdetaan ja
- kehitetään lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointityötä Kuopiossa

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman avulla varmistetaan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia edistävän toiminnan tavoitteellisuus ja pitkäjänteisyys.

SUUNNITELMAN TAUSTA

- I Vuoden 2008 alussa voimaan tulleen lastensuojelulain 12 § :n mukaan:
  - suunnitelma hyväksytään kunkin kunnan kunnanvaltuustossa ja tarkistetaan **vähintään kerran neljässä vuodessa**.
  - Suunnitelma on otettava huomioon kuntalain mukaista talousarviota ja – suunnitelmaa laatiessa.

SUUNNITELMAN SISÄLTÖ

- ❖ Sisällysluettelo
- ❖ Tiivistelmä
- ❖ Johdanto
- ❖ Lasten, nuorten ja lapsiperheiden kasvuolot ja hyvinvointi
- ❖ Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia edistävät sekä ongelmia ehkäisevät toimet ja palvelut
- ❖ Lastensuojelu
- ❖ Visio, tavoitteet ja toimenpiteet suunnitelmakaudelle
- ❖ Lasten ja nuorten hyvinvoinnin seuranta ja arviointi

YHTEISET ARVOT JA VISIO

ARVO "lupaus"

Lapsia, nuoria, lapsuutta ja nuoruutta arvostetaan.
Lapsilla ja nuorilla on ystäviä ja turvallisia aikuisia.
Lapset, nuoret ja lapsiperheet otetaan huomioon ja heitä osallistetaan palvelujen suunnitteluun ja toteutukseen

VISIO

Lapsen oikeudet tunnetaan ja ne toteutuvat kaikkien kuopiolaisten lasten ja nuorten kohdalla. Lapsilla on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa heille tarkoitettujen palveluiden suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen ja heille itselleen tärkeisiin asioihin. Lapsia koskevaa tietoa hyödynnetään päätöksenteossa huomioiden lapsen etu. Kuopio on lapsiystävällinen kunta <https://www.unicef.fi/unicef/tyomme-suomessa/lapsiystavallinen-kunta/lapsiystavallinen-kunta-projektiesittely/> ja paras paikka lapsille!

TAVOITTEET SUUNNITELMAKAUDELLE

- | Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman pohjana toimivat hyvinvointikertomuksen hyvinvointitavoitteet jotka koskevat lapsia, nuoria ja lapsiperheitä

- | Työryhmässä painopisteeksi valittiin **erityisesti kiusaamisen ennaltaehkäisy ja lapsiperheiden voimavarojen lisääminen**; niin sosiaalinen, psyykinen kuin konkreettinen tuki. Lasten ja nuorten perusturvallisuus tulee perheestä ja kun perheessä voidaan hyvin, lapsi ja nuori voi hyvin. Kiusaaminen taas altistaa herkästi mielenterveys- ja päihdehaasteille.

- | Lisäksi hyvinvointitavoitteita on täydennetty muutamilla alatavoitteilla, joita ovat seuraavat:
  - | Nuorten elämänhallinta paranee
  - | Kouluun kiinnittyminen

- | Toimenpiteissä ydinajatus on terveyserojen vähentäminen **positiivisen erityiskohtelun** avulla. Vaikuttavuus ajattelun mukaisesti tehokkainta ei ole tarjota kaikille kaikkea, vaan jokaiselle tukea tarpeen mukaan.

- | Toimenpiteistä tarkemmin: <https://www.kuopio.fi/lasten-ja-nuorten-hyvinvointisuunnitelma> -> kohta 5 visio, tavoitteet ja toimenpiteet

LAPSLIA, NUORIA JA LAPSIPERHEITÄ KOSKEVAT HYVINVOINTITAVOITTEET (2018-2021)

- **Terveet elintavat**
  - Päihde- ja mielenterveysongelmat vähenevät: erityisesti ammatillisten oppilaitosten nuoret
  - Lapset ja nuoret liikkuvat vähintään suositusten mukaisesti
  - Edistetään lasten ja nuorten hyvää ravitsemusta sekä ruokakasvatusta ja ennaltaehkäistään ylipainoa
  - Kuopiossa on terveellinen ja aktiivisuuteen kannustava ympäristö
- **Turvallinen Kuopio**
  - Kuopiossa on turvallinen ja viihtyisä ympäristö
  - Kuopiossa ei kiusata ketään
  - Ketään ei syrjitä
  - Seksuaalista häirintää, fyysistä uhkaa, väkivaltaa ja perheväkivaltaa ei esiinny
  - Liikenneonnettomuudet vähenevät (moponuoret, jalankulkija- ja polkupyöräonnettomuudet, nuoret ajokortin saaneet)
- **Varhainen tuki**
  - Lapsiperheet saavat varhaista ja avohuollon tukea tarvittaessa (erityisesti myös maahanmuuttajalapsiperheet)
- **Osallistuva ja vaikuttava kuntalainen**
  - Nuoret kokevat terveydentilansa hyväksi (erityisesti ammatillisten oppilaitosten nuoret)
  - Kuntalaiset ovat aktiivisia ja heillä on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa
  - Kukaan ei koe yksinäisyyttä tahtomattaan
  - Kuntalaiset saavat tietoa ja tukea oman hyvinvointinsa edistämiseksi
- **Työllistyminen**
  - Työllistyminen ja työllisyystilanne (erityisesti pitkäaikaistyöttömät, nuoret alle 29-v ja ulkomaalaiset)

Terveet
elintavat,
Turvallinen
Kuopio,
Varhainen
tuki,
Osallistuva ja
vaikuttava
kuntalainen,
Työllistyminen